

וועד האיגוד: אריה אבנרי, ד"ר דרור אורן, שירלי אילת גרינברג, מיכל בן עטר,
ד"ר לאוניד בראודה, פרופ' פטר סילפן, ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטין, יו"ר.

האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה שמח להזמין אתכם ליום עיון בנושא:

לגעת בכאב הנפשי במשפחה

יום עיון לרגל השקת המשחק 'מדברים גירושים', מצע חוויתי טיפולי לתקשורת הורה-ילד

יתקיים ב-24.6.18, יום א'

במרכז לימודי ישראל יפה בע"מ, שד' רוקח 80, גני יהושע, פארק הירקון, ת"א

17:00-17:30 התכנסות

17:45-17:30 דברי פתיחה: ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטין, יו"ר האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה

18:15-17:45 'נקודת אי-ההפרעה' כנקודת מישען למפגש עם כאב נפשי בטיפול פסיכואנליטי

סמדר שטיינבוך, פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, יו"ר החברה הפסיכואנליטית בישראל, מורה ומדריכה במכון הפסיכואנליטי ובמרכז ויניקוט בישראל.

18:45-18:15 משפחה טובה, משפחה מצמיחה- רגשות, תנועה וחיות במשפחה

שמואל גרזי, פסיכולוג קליני ופסיכואנליטיקאי מנחה. מורה ומדריך בבתי הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת חיפה. עוסק ומלמד נושאים הנוגעים ב- "פסיכואנליזה של הרגשות".

18:45-19:15 הפסקת קפה

19:15-19:45 מה מאפשר לזוג להכיל יחד כאב של אובדן, אכזבה ואין?

ד"ר מיטשל בקר, פסיכולוג קליני, מרצה בתכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת בר-אילן. מנחה קבוצות קריאה בספרות הפסיכואנליטית לאנשי מקצוע, כתב מאמרים על פסיכואנליזה התייחסותית עם דגש על שימור הדיאלקטיקה בין מודלים מונאדיים (תוך נפשיים) למודלים אינטר סובייקטיביים בהתייחס לנושאים של משחק, הזדהות השלכתית, נרקיסיזם, הכנסת אורחים, לידת הפירוש, והיעלמות.

20:15-19:45 גירושים כשבר במשפחה- הכאב הנפשי של ההורה, של הילד, והשלישי שביניהם

ד"ר דרור אורן, פסיכולוג קליני ומדריך ופסיכולוג חינוכי מדריך. ניהל את המכון ליעוץ ולטיפול רגשי במרכז הבין תחומי באוניברסיטת חיפה. חבר ועד האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה. מלמד בבתי ספר לפסיכותרפיה ומדריך אנשי מקצוע. מפתח גישה טיפולית לעבודה טיפולית דינמית עם הורים. מחבר 'הורות במחשבה שנייה – להיות הורות רגשות, מחשבות ומעשים' בשלבי פרסום של ספר בנושא הורות יחידנית. מפתח שותף ל"מדברים גירושים" משחק חוויתי טיפולי למשפחות בגירושים.

ערן הדומי, עו"ס קליני ופסיכותרפיסט המתמחה בעבודה עם הורים וילדים. נהל מרכז אבחון. מרצה על טיפול בילדים בבית"ס המרכזי לעובדים סוציאליים ומרצה באוניברסיטאות ומכללות שונות על "פיתוח חשיבה יצירתית". מיסד ובעלים של סטודיו IGS לפיתוח משחקים להורים וילדים. מציא המשחקים: "תשע דלתות" (2015), "מחשבות קטנות" (2016) ו"מדברים גירושים" במשותף עם ד"ר דרור אורן (2018).

20:45-20:15 התדיינות ופאנל עם הקהל - פרופ' רחל לוי שיף

פרופ' רחל לוי שיף, פרופ' (אמריטה) במחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר אילן ומרצה במרכז ללימודים אקדמיים. פסיכולוגית קלינית והתפתחותית בכירה, עוסקת במחקר, ייעוץ, טיפול והדרכה. יו"ר מועצת הפסיכולוגים בישראל.

להרשמה: לחברי האיגוד 140 ש"ח, לגמלאים וסטודנטים 150 ש"ח, למי שאינם חברים 170 ש"ח.

בכרטיס אשראי בטל': 03-7369051

בצ'ק לכתובת: האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה, ת.ד. 926 קריית אונו 5510702.

תקצירים ומרצים:

'נקודת אי-ההפרעה' כנקודת מישען למפגש עם כאב נפשי בטיפול פסיכואנליטי

כאב נפשי שמקורו ברובדים עמוקים של הנפש מתגלה לפנינו בחיים ובטיפול בדרכים שמזמינות אותנו לבחון מחדש את אופני המגע האפשריים עמו. היבט חשוב של מגע זה הוא היכולת לאי-הפרעה. התייצבותו של מטפל ב'נקודת אי-ההפרעה', היא התייצבות מתוך דעת במרכז שקט, יציב ונגזז של תודעתו, אשר מהווה מקור השראה ואפשרות למטופל להינתן בעצמו אל תוך מרחב של פוטנציאליות והתהוות. מתוך כך, תיתכן התרתו של הכאב לתוך מצב טרנספורמטיבי בעל ערך ריפויי.

סמדר שטיינבוך, פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, יו"ר החברה הפסיכואנליטית, מורה ומדריכה במכון הפסיכואנליטי ובמרכז ויניקוט בישראל.

משפחה טובה, משפחה מצמיחה- רגשות, תנועה וחיות במשפחה

ההרצאה תעסוק במשאלה ליצור משפחה טובה מחוסרת כאב, שיכולה להימנע ממצבים קשים ומרגשות מכאיבים, בזכות הניסיון להיצמד למה שנכון, ולסיפוק כל צרכי האחר. החיפוש אחר משפחתיות טובה יכול להחיות מחד כמשאלה מאוד שובת לב, ומאידך כחוויה מתסכלת משום שבעצם מהותה היא חוויה סטטית, חסרת חיוניות ואיננה נענית להשתנות המתמדת של בני המשפחה ושל הרוח הנוצרת בין חבריה. המפגש עם חוויות מאכזבות ומכאיבות ובלתי מובנות לנוכח הרצון הטוב של בני המשפחה ליצור מערכת מאוד מספקת, מביא את המשפחה לחפש אחר אפשרויות אינסופיות של דינמיקה שהיא חיה, חיונית, ומשתנה. האינטראקציה הבין אישית יכולה להיענות באופן חי והמשכי להשתנות המתמדת והמזערית של כל אחד מבני המשפחה, תוך מפגש הכרחי עם כאבים רגשיים ועם כאב של פרידות מהווה בסיס להיווצרות ניפרדויות. בנוסף לכך נוצר צורך להקשבה ולהתבוננות ב**שדה** המשפחתי, שהוא התוצר המתהווה בהתמדה של המשפחה כיחידה אחת המכילה את הפרטים השונים והנפרדים. שדה זה אף הוא לא נותר קבוע, והוא עובר טרנספורמציות הן בתוך המערכת, והן ביחס למערכות (משפחתיות ואחרות) שמשיקות למשפחה. הדינמיקה הנוצרת מאפשרת חיפוש משותף אחר את מרכיבי ההשתנות החיוניות והחיה של החוויה המאפשרת צמיחה והתפתחות מתמדת, תוך יצירת מיכלים המאפשרים ומעודדים מפגש עם רגשות מגוונים כולל רגשות של כאב. ננסה להתייחס גם לאפשרות של מפגש עם רגשות של חוסר, ועם חוויות שהיו צריכות להתרחש אך לא קרו, שהם במהותם חוויות שקשה מאוד לראותם ולהכילם, אך אלה חוויות אשר מבקשות התייחסות מיוחדת בתוך המשפחה המוכנה לגעת בכאב.

שמואל גרזי- פסיכולוג קליני ופסיכואנליטיקאי מנחה. מורה ומדריך בבתי הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת חיפה. עוסק ומלמד נושאים הנוגעים ב- "פסיכואנליזה של הרגשות".

מה מאפשר לזוג להכיל יחד כאב של אובדן ואכזבה ואין?

ניתן לטעון שאין לשני אנשים אפשרות להכיל ביחד ובמשותף כאב של אובדן ואכזבה. ביסוד הטענה הזאת ישנה הנחה שהחוויה של רגש, במיוחד הרגש השלילי, אינה חוויה שניתן להתחלק בה. ידוע לנו היטב איך אובדן ואכזבה יכולים להתקוף את הביחוד עד כדי פירוקו של הזוג. בהרצאה נדון במנגנון שבו האחד מנסה לקחת על עצמו את העול הרגשי של השני עבורו. וכמו כן, שאחד מוסר לשני את העול הרגשי. אנו מכירים את המנגנון הזה בתור מהלך של פסיכופתולוגיה, אך זאת גם פעולה של אהבה והתמסרות. האם חרדה או פחד או דיכאון יכולים להימסר? ואם כן, אז אולי גם זוג יכול להירתם להכלה משותפת. מה כל כך מקשה על זוג כדי להכיל רגשות קשים? מה התמות הזוגיים החוסמים האפשרות להכלה זוגית? ומה מאפשר לזוג להכיל ביחד כאב אובדן ואין? ננסה להשתמש במושג 'הכלה' של ביון יחד עם המושג 'יצירה' של ויניקוט כדי לתאר מהלך של התמסרות זוגית. אשתמש בנרטיב מטיפול ובנרטיבים מיוחדים של דוד גרוסמן מתוך 3 ספריו, 'האישה הבורחת מבשורה', 'נופל מחוץ לזמן', 'יסוס אחד נכנס לבר', כדי להדגים המאבק האדיר ששניים עוברים מול כאב אובדן ואין.

ד"ר מיטשל בקר, פסיכולוג קליני, מרצה בתכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת בר-אילן. מנחה קבוצות קריאה בספרות הפסיכואנליטית לאנשי מקצוע, כתב מאמרים על פסיכואנליזה התייחסותית עם דגש על שימור הדיאלקטיקה בין מודלים מונאדיים (תוך נפשיים) למודלים אינטר סובייקטיביים בהתייחס לנושאים של משחק, הזדהות השלכתית, נרקיסיזם, הכנסת אורחים, לידת הפירוש, והיעלמות.

גירויים כשבר במשפחה- הכאב הנפשי של ההורה, של הילד, והשלישי שביניהם.

החווייה הרגשית של הגירויים כטראומה, משבר או שינוי קשורה בין השאר לעמדה כלפי התפרקות הזוגיות, בקרב כל חברי הבית. סיום ומות הקשר כתהליך פנימי של פרט, שונה מהאבל ומהטלטלה שיחווה מי שנעזב, שננטש, שמסגרת משפחתו פורקה למרות רצונו/ה. על הילדים בדרך כלל נכפית הפרידה והשרירותיות על יצוגיה והשלכותיה, עשויות לעורר חוסר אונים, הכחשות, הסתגרות וביטויים עקיפים של כעס. נראה כיצד התפיסה העצמית כ'עוזב' או 'נעזב' משפיעה ואף מעצבת את אופני הכאב הנפשי ואת מידת היכולת לעבד את העבר והווה ולתת לו מקום בקשר הורה-ילד.

יוצג תהליך טיפולי של אישה שנתיים לאחר גירויים. כהדגמה של האפשרויות הטמונות בקשר הורה-ילד כדרך להתמודדות ולעיבוד הכאב הנפשי במשפחה. טיפול שהתחיל בעיסוק עצמי בתחושות הכאב והחרדה, בשאלות של ערך עצמי ודימוי עצמי והרהור על תפיסות החיים. המשיך בעיסוק באחר, בצער ובאשמה סביב הילדים והגיע לשיח בין אישי, דרך הסתייעות ב*"מדברים גירויים" כמצע מאפשר ליצירת מרחב שיח עם ילדיה.

ד"ר דרור אורן, פסיכולוג קליני מדריך ופסיכולוג חינוכי מדריך. ניהל את המכון לייעוץ ולטיפול רגשי במרכז הבין תחומי באוניברסיטת חיפה. חבר ועד האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה. מלמד בבתי ספר לפסיכותרפיה. מפתח גישה טיפולית לעבודה טיפולית דינמית עם הורים. מחבר 'הורות במחשבה שנייה – להיות הורות רגשות, מחשבות ומעשים', בשלבי פרסום של ספר בנושא הורות יחידנית. מפתח שותף ל"מדברים גירויים".

ערן הדומי, עו"ס קליני ופסיכותרפיסט המתמחה בעבודה עם הורים וילדים. מרצה בביה"ס המרכזי לעו"ס ומרצה באוניברסיטאות ומכללות שונות על "פיתוח חשיבה יצירתית". מיסד ובעלים של סטודיו IGS לפיתוח משחקים להורים וילדים. ממציא המשחקים: "תשע דלתות" (2015), "מחשבות קטנות" (2016), ו"מדברים גירויים" במשותף עם ד"ר דרור אורן (2018).

*המשחק "מדברים גירויים" (אורן והדומי, 2018), נבנה כאמצעי ליצירת שיח בעזרת שלישי המדבר משחקיות, לעידוד תקשורת משפחתית.